

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Tasnádi Gábor ügyvéd által képviselt felperesnek a Közbeszerzések Tanácsa Közbeszerzési Döntőbizottság alperes ellen közbeszerzési ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Fővárosi Bíróságon 13.K.31.862/2005. számon indult perben - amelybe a felperes pernyertességének előmozdítása érdekében a dr. Kosik Kristóf ügyvéd által képviselt Kft. beavatkozott - a Fővárosi Ítéltábla 4.Kf.27.473/2006/9. számú jogerős ítélete ellen a felperesi beavatkozó részéről 10. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem elbírálása folytán az alulírott napon megtartott tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Ítéltábla 4.Kf.27.473/2006/9. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a Legfelsőbb Bíróság az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek és a felperesi beavatkozónak személyenként 30.000 - 30.000 /harmincezer - harcimcezer/ forint + áfa együttes másodfokú és felülvizsgálati perköltséget.

A másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2005. február 21-én hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárás megindításáról tájékoztatta az alperest. Az eljárás tárgya a 2005. június 30-ig terjedő időszakra 35 ezer db speciális, hamisítás ellen védett papír-alapanyag, ún. menetjegy-tekercs beszerzése volt.

A felperes a Kft. felperesi beavatkozót hívta fel ajánlattételre.

A beavatkozó ajánlatát benyújtotta, amelyet az ajánlatkérő 2005. március 4-én nyertes ajánlatként kihirdetett, és 2005. március 22-én a szerződést is aláírták.

Az alperesi döntőbizottság elnöke 2005. március 7-én jogorvoslati eljárást kezdeményezett.

Az alperes 2005. április 18-i határozatában megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény /a továbbiakban: Kbt./ 225. § /1/ bekezdésének b/ pontját, ezért az ajánlatkérőt 500.000 Ft bírság megfizetésére kötelezte.

A felperes keresetében az alperesi határozat megváltoztatását, a jogsértés megállapítását és a bírságnak a törlését kérte.

A Fővárosi Bíróság elsőfokú ítéletében az alperes határozatát akként változtatta meg, hogy a jogsértés és a bírság megállapítását mellőzte.

A Fővárosi Bíróság álláspontja szerint a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazását a beavatkozó - mint nyertes ajánlattevő - kizárólagos joga, az 1206. számon lajstromozott használati mintaoltalom indokolja.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla jogerős ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította.

A másodfokú bíróság ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a jelen közigazgatási perben nincs lehetőség az ajánlati felhívás jogszerűségének vizsgálatára, a beavatkozási használati mintaoltalom azonban nem azonos teljes mértékben a felperesi ajánlat-felhívási dokumentációban megfogalmazott követelményekkel; nem bizonyított tehát, hogy a személyszállítási üzletág jegykiadásához szükséges menetjegy-tekercs alapjául szolgáló speciális, hamisítás ellen védett papír-alapanyagot csak a beavatkozó tud előállítani. Ha pedig az ajánlati felhívásban, illetve dokumentációban foglaltaknak nem csak a beavatkozó tud eleget tenni, hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazásának sincs helye.

A jogerős ítélet ellen a felperesi beavatkozó terjesztett előfelülvizsgálati kérelmet, amelyben a használati minták oltalmáról szóló 1991. évi XXXVIII. törvény /a továbbiakban: Hmt./ 12. és 13. §-ának, a Kbt. 4. § 13. pontjának, 225. § /1/ bekezdés b/ pontjának, a Pp. 3. § /3/ bekezdésének, 221. §-ának és 253. § /3/ bekezdésének megsértésére hivatkozott.

Kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és a keresetnek helyt adó határozat meghozatalát.

Hangsúlyozta, hogy az x lajstromszámú használati mintaoltalom jogosultja a beavatkozó, annak kizárólagos jogosultságával rendelkezik.

Kiemelte, hogy a beszerzés tárgyát képező menetjegy-tekercekben a használati mintaoltalom főigény-pontjának minden jellemzője megvalósul; a beszerzés tárgya tehát kizárólagos jog, illetve használati mintaoltalom alá esik.

Álláspontja szerint az ajánlattételi felhívásban, illetve dokumentációban megjelölt jegy-alaptekercs, valamint a használati mintaoltalom között teljes azonosságnak nem kell lennie, a kiírásban foglaltak lefedik a főigény-pont minden jellemzőjét.

Utalt arra, hogy a Kbt. 190. § /9/ bekezdésének szabályát sem kell alkalmazni, mert a használati mintaoltalom fogalma sem a szabadalom, sem a védjegy fogalomkörébe nem sorolható.

Miután az ajánlattételi felhívási dokumentációban szereplő műszaki leírás lefedi a beavatkozói mintaoltalom igénypontjait, a beszerzendő termék a mintaoltalom körébe tartozik, amelynek a beavatkozó a kizárólagos jogosultja.

A mintaoltalmi védettség miatt az adott terméket más - jogszabályi tilalom folytán - nem állíthatja elő, ezért nincs jelentősége annak, hogy technikailag a termék előállítására más is képes lehet.

Utalt arra, hogy a Római Szerződés 36. cikke értelmében az ipar-jogvédelem /tehát a használati mintaoltalom is/ indokolhatja az áruk szabad áramlásának korlátozását.

Az alperes ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

Az alperes nem vitatta, hogy a beavatkozót kizárólagos hasznosítási jog illeti meg, azonban vitatta, hogy a közbeszerzési szerződést kizárólag egy meghatározott szervezett személy képes teljesíteni.

Arra hivatkozott, hogy az Európai Unió más tagállamaiban is állítanak elő a biztonsági követelményeket kielégítő menetjegy-tekerceket, amit a felperes sem von kétségbe.

A hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos közbeszerzési eljárás kivételes jellege miatt a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az eljárás lefolytatásának feltételei fennállnak.

Az alperesi álláspont szerint a felperes nem bizonyította, hogy a menetjegy-tekercs szállítására más gyártó nem képes; illetve, hogy az ajánlati felhívásnak a mintaoltalom alatt álló termékkel csak a beavatkozó tud megfelelni.

Utalt arra, hogy a Kbt. 190. § /9/ bekezdése alkalmazásában a használati mintaoltalmat is érteni kell.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság kiemeli, hogy az alperesi határozat indokolásának 10. oldal 3. bekezdése szerint a döntőbizottság azt állapította meg, hogy az ajánlatkérő ajánlattételi felhívása a Kbt. előírásainak megfelelt; ily módon a peres eljárásban az nem vizsgálható, hogy az ajánlattételi felhívásban, illetve dokumentációban a beszerzés tárgyának műszaki követelményeit az ajánlatkérő milyen módon határozta meg.

Az alperes azt sem vitatta, hogy a beszerzés tárgya a beavatkozó használati mintaoltalmának főigény-pontját megvalósítja, tehát belföldi használati mintaoltalom alá esik; azonban azt az

álláspontot képviselte, hogy a használati mintaoltalomhoz fűződő kizárólagos jog esetleges megsértése bírósági hatáskörbe tartozik, ezért a közbeszerzési eljárásban nem lehet olyan kizárólagos jognak tekinteni, amely a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazását igazolja.

A Római Szerződés 36. cikke szerint a 30-34. cikk rendelkezései nem zárják ki a behozatalra, kivitelre vagy az áru-tranzitra vonatkozó olyan tilalmakat vagy korlátozásokat, amelyeket a közerkölcs, a közrend vagy a közbiztonság az emberek, állatok életének, egészségének védelme, a növények védelme, a művészeti, történelmi vagy régészeti értékű nemzeti kincsek megóvása, az iparjogvédelem és a kereskedelmi tulajdon védelme indokol.

A Hmt. 1. § /1/ bekezdése szerint használati mintaoltalomban részesülhet valamely tárgy kialakítására, szerkezetére, vagy részeinek elrendezésére vonatkozó megoldás, ha új, ha feltalálói lépésen alapul, és iparilag alkalmazható.

A Hmt. 12. §-a szerint a mintaoltalom alapján a mintaoltalom jogosultjának - a jogszabályok keretei között - kizárólagos joga van arra, hogy a mintát hasznosítsa, illetve hasznosítására másnak engedélyt /licenciát/ adjon.

A Hmt. 13. § /1/ bekezdése értelmében a mintaoltalom terjedelmét az igénypontok határozzák meg.

A Hmt. 13. § /2/ bekezdése kimondja, hogy a mintaoltalom az olyan termékre terjed ki, amelyben az igénypont összes jellemzője megvalósul, vagy amelyben egy, vagy több igényponti jellemzőt egyenértékű jellemzővel helyettesítettek.

A beavatkozó a használati mintaoltalom jogosultja. A mintaoltalom jegyalap-tekerics menet- és bérletjegyek előállítására vonatkozik. A használati minta főigény-pontja - a rendelkezésre álló iratok szerint - megvalósul az ajánlati felhívásban kapcsolódó műszaki dokumentációban szereplő menetjegyek előállítására szolgáló tekercsekkel szemben támasztott követelményrendszerben.

A Kbt. 225. § /1/ bekezdés b/ pontja szerint az ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást akkor alkalmazhat, ha a szerződést műszaki, technikai sajátosságok, művészeti szempontok, vagy kizárólagos jogok védelme miatt kizárólag egy meghatározott szervezett személy képes teljesíteni.

Miután az ajánlati felhívás és dokumentáció, valamint a használati mintaoltalom főigény-pontja összevetéséből megállapíthatóan a beszerzés tárgyát képező menetjegy-tekerics a beavatkozó használati mintaoltalmának sérelme nélkül Magyarországon nem gyárthatók le, illetve nem forgalmazhatók, a beavatkozó használati mintaoltalma - mint kizárólagos jog védelme - miatt a közbeszerzési szerződést kizárólag a beavatkozó képes teljesíteni.

Erre figyelemmel a jogerős ítélet téves jogi álláspontja helyezkedett, amikor úgy ítélte meg, hogy a beszerzés tárgya és a használati mintaoltalom közötti teljes lefedettség hiányában,

illetve önmagában a más általi előállítás technikai lehetősége alapján a Kbt. 225. § /1/ bekezdés b/ pontjában meghatározott hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás feltételei nem álltak fenn. Ezért a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § /4/ bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és a jogszabályoknak megfelelő határozat meghozatalával az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A Legfelsőbb Bíróság a pervezstes alperest a felperes és a felperesi beavatkozó együttes másodfokú és felülvizsgálati perköltségének megfizetésére kötelezte, illetve úgy rendelkezett, hogy az eljárási illetéket az állam viseli (Pp. 270. § /1/ bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § /1/ bekezdése, valamint 6/1986. /VI. 26./ IM rendelet 14. §-a).

Budapest, 2008. február 13.

Dr. Buzinkay Zoltán sk. tanácselnök, Dr. Darák Péter sk. előadó bíró, Dr. Fekete Ildikó sk. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő